

2024/394

24.1.2024

SKLEP SVETA (EU) 2024/394

z dne 16. januarja 2024

o stališču, ki se zastopa v imenu Evropske unije v Generalni komisiji za ribištvo v Sredozemlju, ter razveljavitvi Sklepa (EU) 2019/869

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 43 v povezavi s členom 218(9) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Unija je s Sklepom Sveta 98/416/ES ⁽¹⁾ pristopila k Sporazumu o ustanovitvi Generalne komisije za ribištvo v Sredozemlju (v nadaljnjem besedilu: Sporazum GFCM). Pogodbenice Sporazuma GFCM so tudi Bolgarija, Ciper, Francija, Grčija, Hrvaška, Italija, Malta, Romunija, Slovenija in Španija.
- (2) Generalna komisija za ribištvo v Sredozemlju (v nadaljnjem besedilu: GFCM) sprejema ukrepe za zagotovitev dolgoročnega ohranjanja in trajnostne rabe ribolovnih virov ter trajnostnega razvoja akvakulture na območju uporabe Sporazuma GFCM. Taki ukrepi lahko postanejo zavezujoči za Unijo.
- (3) V Uredbi (EU) št. 1380/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾ je določeno, da mora Unija zagotoviti, da so ribolovne dejavnosti in dejavnosti akvakulture okoljsko dolgoročno trajnostne in upravljane na način, ki je skladen s cilji doseganja gospodarskih in socialnih koristi ter koristi zaposlovanja ter prispevanja k zanesljivi preskrbi s hrano. Prav tako je določeno, da mora Unija uporabiti previdnostni pristop k upravljanju ribištva, njen cilj pa je zagotoviti, da se izkoriščanje živih morskih bioloških virov izvaja na način, ki dovoljuje obnavljanje in ohranjanje populacij lovljenih vrst nad ravnmi, ki omogočajo največji trajnostni donos. Določeno je tudi, da mora Unija na podlagi najboljšega razpoložljivega znanstvenega mnenja sprejeti ukrepe za upravljanje in ohranjanje, podpirati razvoj znanstvenega znanja in svetovanja, postopoma odpravljati završke in spodbujati ribolovne metode, ki prispevajo k bolj selektivnemu ribolovu, preprečevanju in zmanjševanju neželenega ulova v čim večji meri ter ribolovu z majhnim vplivom na morski ekosistem in ribolovne vire. Poleg tega je v Uredbi (EU) št. 1380/2013 izrecno določeno, da mora Unija navedene cilje in načela uporabiti pri vodenju zunanjih odnosov na področju ribištva.
- (4) V skladu s sporočili Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij – Strategija EU za biotsko raznovrstnost do leta 2030 – Vračanje narave v naša življenja, Oblikovanje Evrope, odporne proti podnebnim spremembam – nova strategija EU za prilagajanje podnebnim spremembam in Strategija „od vil do vilic“ za pravičen, zdrav in okolju prijazen prehranski sistem je ključno zaščititi naravo in obrniti trend degradacije ekosistemov. Podnebne spremembe in izguba biotske raznovrstnosti ne smejo ogroziti razpoložljivosti blaga in storitev, ki jih zdravi morski ekosistemi zagotavljajo ribičem, obalnim skupnostim in človeštvu na splošno.
- (5) Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij – Evropska strategija za plastiko v krožnem gospodarstvu se nanaša na posebne ukrepe za zmanjšanje onesnaževanja s plastiko in onesnaževanja morja ter izgube ali opustitve ribolovnega orodja na morju. Poleg tega je cilj sporočila

⁽¹⁾ Sklep Sveta 98/416/ES z dne 16. junija 1998 o pristopu Evropske skupnosti h Generalni komisiji za ribištvo v Sredozemlju (UL L 190, 4.7.1998, str. 34).

⁽²⁾ Uredba (EU) št. 1380/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o skupni ribiški politiki in o spremembi uredb Sveta (ES) št. 1954/2003 in (ES) št. 1224/2009 ter razveljavitvi uredb Sveta (ES) št. 2371/2002 in (ES) št. 639/2004 ter Sklepa Sveta 2004/585/ES (UL L 354, 28.12.2013, str. 22).

Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij – Pot do zdravega planeta za vse – Akcijski načrt EU: Naproti ničelnemu onesnaževanju zraka, vode in tal zmanjšanje količine plastičnih odpadkov v morju za 50 % in mikroplastike, ki se spušča v okolje, za 30 %.

- (6) V skupnem sporočilu Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij – Usmeritev za trajnostni modri planet je poudarjen pomen varstva in ohranjanja morske biotske raznovrstnosti v zunanjem delovanju Unije. Unija je najpomembnejši akter v regionalnih organizacijah za upravljanje ribištva in ribiških organih po vsem svetu. Unija v njih spodbuja trajnost ribjih staležev in pregledno odločanje na podlagi trdnih znanstvenih mnenj ter krepi znanstvene raziskave in skladnost.
- (7) Kot je navedeno v sklepih ministrske konference o trajnostnem razvoju Sredozemlja, ki je 30. marca 2017 sprejela malteško ministrsko deklaracijo MedFish4Ever, in konference na visoki ravni o ribištvi in akvakulturi v Črnem morju, ki je 7. junija 2018 sprejela ministrsko deklaracijo iz Sofije, je spodbujanje ukrepov za podporo in izboljšanje zbiranja podatkov in znanstvenega vrednotenja, upravljanja ribištva na podlagi ekosistemov, kulture skladnosti za odpravo nezakonitega, neprijavljenega in nereguliranega ribolova, trajnostnega ribolova malega obsega in akvakulture, večje solidarnosti in usklajevanja osrednjega pomena za delovanje Unije v GFCM.
- (8) Strategija GFCM do leta 2030 za trajnostni ribolov in akvakulturo v Sredozemskem in Črnem morju, sprejeta leta 2021, vključuje in nadalje razvija zaveze in prednostne naloge iz prejšnjih ministrskih deklaracij, pri čemer se osredotoča tudi na ukrepe za boljše obravnavanje povečanih izzivov, kot so podnebne spremembe, neavtohtone vrste, onesnaževanje v vseh oblikah ter potreba po zmanjšanju in preprečevanju zavrzkov in naključnega ulova ranljivih vrst.
- (9) Primerno je določiti stališče, ki naj se v imenu Unije zastopa na zasedanjih GFCM za obdobje 2024–2028, saj bodo ohranitveni in izvršilni ukrepi GFCM za Unijo lahko zavezujoči in odločilno vplivali na vsebino prava Unije, tj. na uredbi Sveta (ES) št. 1005/2008 ⁽³⁾ in (ES) št. 1224/2009 ⁽⁴⁾ ter Uredbo (EU) 2017/2403 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁵⁾.
- (10) Trenutno je stališče, ki naj se v imenu Unije zastopa na zasedanjih GFCM, določeno s Sklepom Sveta (EU) 2019/869 ⁽⁶⁾. Ustrezno je razveljaviti navedeni sklep in ga nadomestiti z novim sklepom, ki bo kril obdobje 2024–2028.
- (11) Zaradi spreminjajoče se narave ribolovnih virov na območju uporabe Sporazuma GFCM in posledične potrebe, da stališče Unije upošteva nove razmere, vključno z novimi znanstvenimi in drugimi relevantnimi informacijami, predstavljenimi pred ali med zasedanji GFCM, bi bilo treba v skladu z načelom lojalnega sodelovanja med institucijami Unije iz člena 13(2) Pogodbe o Evropski uniji vzpostaviti postopke za vsakoletno določitev stališča Unije za obdobje 2024–2028 –

⁽³⁾ Uredba Sveta (ES) št. 1005/2008 z dne 29. septembra 2008 o vzpostavitvi sistema Skupnosti za preprečevanje nezakonitega, neprijavljenega in nereguliranega ribolova, za odvrčanje od njega ter za njegovo odpravljanje in o spremembi uredb (EGS) št. 2847/93, (ES) št. 1936/2001 in (ES) št. 601/2004 ter o razveljavitvi uredb (ES) št. 1093/94 in (ES) št. 1447/1999 (UL L 286, 29.10.2008, str. 1).

⁽⁴⁾ Uredba Sveta (ES) št. 1224/2009 z dne 20. novembra 2009 o vzpostavitvi nadzornega sistema Unije za zagotavljanje skladnosti s pravili skupne ribiške politike, o spremembi uredb (ES) št. 847/96, (ES) št. 2371/2002, (ES) št. 811/2004, (ES) št. 768/2005, (ES) št. 2115/2005, (ES) št. 2166/2005, (ES) št. 388/2006, (ES) št. 509/2007, (ES) št. 676/2007, (ES) št. 1098/2007, (ES) št. 1300/2008, (ES) št. 1342/2008 in razveljavitvi uredb (EGS) št. 2847/93, (ES) št. 1627/94 in (ES) št. 1966/2006 (UL L 343, 22.12.2009, str. 1).

⁽⁵⁾ Uredba (EU) 2017/2403 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2017 o trajnostnem upravljanju zunanjih ribiških flot in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1006/2008 (UL L 347, 28.12.2017, str. 81).

⁽⁶⁾ Sklep Sveta (EU) 2019/869 z dne 14. maja 2019 o stališču, ki se v imenu Evropske unije zastopa v Generalni komisiji za ribištvo v Sredozemlju (GFCM), ter razveljavitvi Sklepa z dne 19. maja 2014 o stališču, ki se v imenu Evropske unije zastopa v GFCM (UL L 140, 28.5.2019, str. 84).

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Stališče, ki se v imenu Unije zastopa na zasedanjih Generalne komisije za ribištvo v Sredozemlju (v nadaljnjem besedilu: GFCM), je določeno v Prilogi I.

Člen 2

Vsakoletna opredelitev stališča Unije, ki se zastopa na zasedanjih GFCM, se določi v skladu s Prilogo II.

Člen 3

Stališče Unije, določeno v Prilogi I, Svet na predlog Komisije oceni in po potrebi revidira najpozneje do letnega zasedanja GFCM leta 2029.

Člen 4

Sklep (EU) 2019/869 se razveljavi.

Člen 5

Ta sklep začne veljati na dan sprejetja.

V Bruslju, 16. januarja 2024

Za Svet
predsednik
V. VAN PETEGHEM

PRILOGA I

Stališče, ki se zastopa v imenu Unije v Generalni komisiji za ribištvo v Sredozemlju (GFCM)

1. NAČELA

Unija v okviru Generalne komisije za ribištvo v Sredozemlju (v nadaljnjem besedilu: GFCM):

- (a) zagotavlja, da so ukrepi, sprejeti v GFCM, v skladu z mednarodnim pravom, zlasti s Konvencijo Združenih narodov o pomorskem mednarodnem pravu iz leta 1982, Sporazumom Združenih narodov v zvezi z ohranjanjem in upravljanjem čezconskih staležev rib in izrazito selivskih staležev rib iz leta 1995, Sporazumom Organizacije za prehrano in kmetijstvo (FAO) o spodbujanju usklajevanja ribiških plovil na odprtem morju z mednarodnimi ukrepi za ohranjanje in upravljanje iz leta 1993 ter Sporazumom FAO o ukrepih države pristanišča iz leta 2009;
- (b) si prizadeva za izvrševanje ukrepov in zavez iz malteške ministrske deklaracije MedFish4Ever, podpisane 30. marca 2017, in ministrske deklaracije iz Sofije, podpisane 7. junija 2018, ki so namenjeni predvsem izboljšanju zbiranja podatkov in znanstvene ocene, vzpostavitvi okvira za upravljanje ribištva, ki bo temeljil na ekosistemi, razvoju kulture izpolnjevanja obveznosti in odpravi nezakonitega, nereguliranega in neprijavljenega ribolova, podpora trajnostnemu malemu ribolovu in akvakulturi ter zagotavljanju večje solidarnosti in usklajevanja v Sredozemlju;
- (c) spodbuja cilje sporazuma v okviru Konvencije Združenih narodov o pomorskem mednarodnem pravu glede ohranjanja in trajnostne rabe morske biotske raznovrstnosti na območjih zunaj nacionalne jurisdikcije in na 15. Konferenci pogodbenic Konvencije o biotski raznovrstnosti, zlasti kar zadeva okrepitev varstva morske biotske raznovrstnosti in varstva 30 % svetovnih oceanov prek zaščitene morskih območij;
- (d) prispeva k izvajanju evropskega zelenega dogovora v skladu s Sklepi Sveta z dne 23. oktobra 2020 o biotski raznovrstnosti – potrebno je nujno ukrepanje, Sklepi Sveta z dne 10. junija 2021 o oblikovanju Evrope, odporne proti podnebnim spremembam – nova strategija EU za prilagajanje podnebnim spremembam, zlasti v zvezi z varstvom narave, ter Sklepi Sveta z dne 19. oktobra 2020 o strategiji „od vil do vilic“ in močnejši Evropi v svetu;
- (e) deluje v skladu s cilji in načeli, ki jim Unija sledi v okviru skupne ribiške politike, zlasti s previdnostnim pristopom in cilji v zvezi z največjim trajnostnim donosom, kot je določeno v členu 2(2) Uredbe (EU) št. 1380/2013, za spodbujanje ekosistemskega pristopa k upravljanju ribištva, za preprečevanje in čim večje zmanjšanje nenamernega ulova ter postopno odpravo zavrzkov, za zmanjšanje vpliva ribolovnih dejavnosti na morske ekosisteme in njihove habitate ter za zagotavljanje primernega življenjskega standarda za tiste, ki so odvisni od ribolovnih dejavnosti, in sicer s spodbujanjem ekonomsko uspešnega in konkurenčnega ribištva Unije ob upoštevanju interesov potrošnikov;
- (f) zagotavlja skladnost s Sklepi Sveta z dne 19. marca 2012 o sporočilu Komisije o zunanji razsežnosti skupne ribiške politike;
- (g) zagotavlja skladnost s Sklepi Sveta z dne 13. decembra 2022 o mednarodnem upravljanju oceanov za varne, zavarovane, čiste, zdrave in trajnostno upravljane oceane in morja v zvezi z ohranjanjem morske biotske raznovrstnosti;
- (h) si prizadeva za ustrezen vključitev deležnikov v fazi priprave ukrepov GFCM in zagotavlja, da so ukrepi, sprejeti v GFCM, skladni s cilji Sporazuma GFCM;
- (i) spodbuja stališča, skladna z dobrimi praksami regionalnih organizacij za upravljanje ribištva;
- (j) si prizadeva za usklajenost in sinergijo s politiko, ki jo Unija vodi v okviru dvostranskih odnosov na področju ribištva s tretjimi državami, in zagotavlja skladnost s svojimi drugimi politikami, zlasti na področju zunanjih odnosov, zaposlovanja, okolja, trgovine, razvoja, raziskav in inovacij;

- (k) si za svojo floto na območju uporabe Sporazuma GFCM prizadeva ustvariti enake konkurenčne pogoje na podlagi istih načel in standardov, kot se uporabljajo v pravu Unije, ter spodbujati enotno izvajanje navedenih načel in standardov;
- (l) spodbuja usklajevanje med GFCM, obstoječimi regionalnimi organizacijami za upravljanje ribištva in konvencijami o regionalnih morjih ter po potrebi sodelovanje z globalnimi organizacijami v okviru njihovih pooblastil, kadar je to ustrezno;
- (m) spodbuja sodelovalne mehanizme med regionalnimi organizacijami za upravljanje ribištva za ribe, ki niso tun, podobne t. i. procesu iz Kobeja za regionalne organizacije za upravljanje ribištva za tune.

2. USMERITVE

Evropska unija si po potrebi prizadeva za podporo pri sprejetju naslednjih ukrepov GFCM v skladu z njeno strategijo do leta 2030:

- (a) ukrepov za spodbujanje ohranjanja in obnove biotske raznovrstnosti, trajnosti staležev in vključevanja vidikov podnebnih sprememb in neavtohtonih vrst v postopek odločanja, med drugim z vključevanjem ustreznih blažilnih in prilagoditvenih ukrepov v načrte upravljanja;
- (b) ukrepov za ohranjanje in upravljanje ribolovnih virov na območju uporabe Sporazuma GFCM na podlagi najboljšega razpoložljivega znanstvenega mnenja, vključno s celotnim dovoljenim ulovom in kvotami ali reguliranjem navora pri ribolovu živih morskih bioloških virov, ki jih ureja GFCM, kar bi omogočilo, da se doseže delež izkoriščenosti največjega trajnostnega donosa. Po potrebi navedeni ohranitveni in upravljalni ukrepi vključujejo posebne ukrepe za staleže, ki jih je prizadel prelov, da se ribolovni napor in zmogljivost ohranita v skladu z razpoložljivimi ribolovnimi možnostmi; ob upoštevanju člena 29 Uredbe (EU) št. 1380/2013 bi bilo treba v primeru, ko se za določen stalež ali skupino staležev v Sredozemlju sprejmejo večletni načrti na ravni Unije, te načrte upoštevati, kadar se nanašajo na uresničevanje cilja dosege največjega trajnostnega donosa, kakor je določeno v členu 2(2) Uredbe (EU) št. 1380/2013;
- (c) ukrepov za spodbujanje zbiranja podatkov, znanstvenih raziskav in znanstveno utemeljenih odločitev upravljanja, krepitve svojega odbora za skladnost, kulture skladnosti in rednih neodvisnih pregledov uspešnosti, pa tudi ukrepov za spodbujanje boljšega sodelovanja med industrijo in znanstveniki;
- (d) ukrepov za preprečevanje dejavnosti nezakonitega, neprijavljenega in nereguliranega ribolova, odvrčanje od njih ter njihovo odpravljanje na območju uporabe Sporazuma GFCM, vključno s pripravo seznama plovil, ki takšne dejavnosti izvajajo, in medsebojno uskladitvijo tovrstnih seznamov plovil med regionalnimi organizacijami za upravljanje ribištva, in sicer v skladu z regionalnim akcijskim načrtom GFCM za boj proti nezakonitemu, neprijavljenemu in nereguliranemu ribolovu, ter ukrepov za spodbujanje sledljivosti rib in ribiških proizvodov na podlagi prostovoljnih smernic za sisteme dokumentacije o ulovu;
- (e) ukrepov spremljanja in nadzora na območju uporabe Sporazuma GFCM, in sicer v skladu z regionalnim akcijskim načrtom GFCM za boj proti nezakonitemu, neprijavljenemu in nereguliranemu ribolovu, katerega cilj je odprava nezakonitega, neprijavljenega in nereguliranega ribolova s krepitvijo skladnosti in izvrševanja v okviru GFCM;
- (f) spodbujanja ukrepov za enake konkurenčne pogoje za gospodarske subjekte Unije v primerjavi z gospodarskimi subjekti iz tretjih držav na ravni GFCM, kar zadeva nova pravila o nadzoru, ki se bodo izvajala v okviru revidiranega sistema Unije za nadzor ribištva, kot sta elektronski nadzor na daljavo ter nadzor malega in rekreacijskega ribolova;
- (g) ukrepov za zmanjšanje negativnih učinkov ribolovnih dejavnosti in akvakulture na morsko biotsko raznovrstnost in morske ekosisteme ter njihove habitate, vključno z zaščitnimi ukrepi za občutljive morske ekosisteme in bistvene ribje habitate na območju uporabe Sporazuma GFCM v skladu s Sporazumom GFCM in Mednarodnimi smernicami FAO za upravljanje globokomorskega ribolova na odprtih morjih ter ukrepi za preprečevanje in čim večje zmanjšanje nenamernega ulova, zlasti ranljivih morskih vrst, in postopno odpravo zavržkov;
- (h) ukrepov za zmanjšanje onesnaževanja morja in preprečevanje onesnaževanja morja s plastičnimi odpadki ter zmanjšanje učinkov plastičnih odpadkov, ki so prisotni v morju, na morsko biotsko raznovrstnost in ekosisteme, vključno z ukrepi za zmanjšanje vpliva zapuščene, izgubljene ali drugače zavržene ribiške opreme v oceanu in olajšanje prepoznavanja in odkrivanja take opreme na podlagi prostovoljnih smernic FAO za označevanje ribolovnega orodja;

- (i) ukrepov za prepoved ribolova, ki se izvaja izključno za namen pridobivanja plavuti morskih psov, s katerimi se zahteva, da se vsi morski psi iztovorijo z vsemi plavutmi, ki se naravno držijo trupa;
 - (j) ukrepov, ki spodbujajo razvoj trajnostne akvakulture v skladu z ustreznim pravom Unije;
 - (k) priporočil – po potrebi in v dovoljenem obsegu glede na zadevne ustanovne dokumente –, ki spodbujajo k izvajanju Konvencije o delu na področju ribolova Mednarodne organizacije dela;
 - (l) po potrebi skupnih pristopov z drugimi regionalnimi organizacijami za upravljanje ribištva, zlasti tistimi, ki sodelujejo pri upravljanju ribištva v isti regiji;
 - (m) dodatnih tehničnih ukrepov na podlagi nasvetov pomožnih organov in delovnih skupin GFCM;
 - (n) ukrepov v skladu z zavezami iz ministrske deklaracije MedFish4Ever in ministrske deklaracije iz Sofije;
 - (o) ukrepov, skladnih s cilji doseganja gospodarskih, socialnih in zaposlitvenih koristi ter prispevanja k zanesljivi preskrbi s hrano.
-

PRILOGA II

Vsakoletna določitev stališča Unije, ki se zastopa na zasedanjih Generalne komisije za ribištvo v Sredozemlju (GFCM)

Pred vsakim zasedanjem Generalne komisije za ribištvo v Sredozemlju (v nadaljnjem besedilu: GFCM), na katerem navedeni organ sprejme sklepe s pravnim učinkom za Unijo, se sprejmejo potrebni ukrepi, da se v stališču, izraženem v imenu Unije, upoštevajo najnovejše znanstvene in druge pomembne informacije, predložene Evropski komisiji, v skladu z načeli in smernicami iz Priloge I.

V ta namen in na podlagi navedenih informacij Evropska komisija Svetu ali njegovim pripravljalnim telesom dovolj zgodaj pred vsakim zasedanjem GFCM pošlje pisni dokument, v katerem predstavi podrobnosti predlagane določitve stališča Unije, da bi lahko razpravljali in sprejeli podrobnosti o stališču, ki bo izraženo v imenu Unije.

Če med zasedanjem GFCM, vključno med zasedanjem na kraju samem, ni mogoče doseči dogovora, da bi se v stališču Unije upoštevali novi elementi, se zadeva predloži Svetu ali njegovim pripravljalnim telesom.
